

ERDÉSZETI TECHNIKUS

SZAKMAISMERTETŐ INFORMÁCIÓS MAPPA

Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program
(HEFOP) 1.2 intézkedés

„Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat fejlesztése”

ERDÉSZETI TECHNIKUS

Feladatok és tevékenységek

Az 1972-es Buenos Aires-i erdészeti világkongresszuson magyar javaslatra fogadták el az erdők hármass funkciójáról szóló tételt:

1. az erdők szolgálják a termelést,
2. kifejtik védőhatásukat és
3. jóléti, szociális szerepüknek eleget tesznek.

Társadalmunk igényli az erdők hármass funkciójából adódó szolgáltatásokat. Ezt az összetett és változó társadalmi igényt az erdőgazdálkodásban dolgozó szakemberek feladata kielégíteni.

Erdőgazdaságunk fejlődésének egyik feltétele: a megfelelő ismeretekkel rendelkező szakemberek képzése, továbbképzése.

Az erdősztechnikus szakmáról az embereknek általában az ózondús levegő, zöld erdő, madárdal jut eszébe. Pedig gondolni kellene a hajnali felkelésre, forró nyárra és hideg télre - az erdő ilyenkor is gondozásra szorul.

Az erdősztechnikus munkaterülete igen széles körű. Általában középvezetői munkakörben dolgoznak. Ott találjuk őket az erdő- és fafeldolgozó gazdaságokban, erdőbirtokosság társulásoknál, önkormányzati vagy más hivataloknál.

Lehetnek kerületvezető erdészek, rakodókezelők, szállításirányítók, vágás-vezető erdészek, fatelepvezetők. Foglalkozhatnak környezet-védelemmel, erdőtervezéssel, szükségük lehet gazdasági-pénzügyi ismeretekre.

Egy kis magángazdaságban az erdősztechnikus egyedül irányítja a fásítási, fakitermelési, szállítási és fafeldolgozási munkát, foglalkoznia kell a vevőkkel és árajánlatot kell adnia, számlát kell készítenie.

Az erdősztechnikus többnyire az erdőben dolgozik: ellenőrzi a faállományt, védi az erdőt a gondatlanul kárt okozóktól, gondoskodik a vadállomány szabályozásáról és feladatai közé tartozik az erdei utak karbantartása is.

Egy másik fontos feladat: az erdei vadállomány, rovarok, tűz- és vihar által okozott károk megfigyelése, megakadályozása.

A beosztott dolgozóknak az erdősztechnikus adja ki a munkát és ellenőrzi annak szakszerűségét. Adminisztratív feladatok ellátására is szüksége lehet (az árak kiszámítása, megrendelésekkel kapcsolatos ügyintézés, levelezés, könyvelés vagy reklám). A kitermelt faanyagról bizonylatokat kell kiállítani és egyes munkakörökben szolgálati naplót kell vezetni.

A munkavédelmi ismeretek is nagyon fontosak egy erdősztechnikus számára.

Milyen anyagokkal, eszközökkel kell dolgoznia?

Az erdősztechnikus általában irányító, vezetői vagy ügyintézői feladatokat végez, de időnként ő is használja a gépeket, kézi szerszámokat.

A vadgazdálkodásnál nélkülözhetetlen a vadászfegyver használata.

Jól kell ismernie a hazai erdőkben előforduló fenyőket, lombos fafajokat és cserjéket, az erdő- és talajtípusokat.

Ismernie kell az erdő életközösségéhez tartozó fontosabb madár- és emlősfajokat, vadfajokat.

Az erdővédelemhez szükséges anyagokon, vegyszereken, növényvédő szereken kívül biológiai eljárások is segítik az erdősztechnikus munkáját.

Hol végzi a munkáját?

Az erdősztechnikus munkáját döntően a szabadban végzi, időnként mostoha időjárási viszonyok között.

Előfordul, hogy irodai, adminisztrációs feladatokat lát el.

A különböző hivatalokban dolgozó erdősztechnikusok ritkábban jutnak ki az erdőbe.

Munkája során kikkel kerül kapcsolatba?

A konkrét munkahely és munkakör határozza meg, hogy az erdősztechnikus milyen kapcsolati rendszerben dolgozik. Általában középvezetőként tevékenykedik. Irányítja a hozzá beosztott munkatársakat, végrehajtja felettese, vagy a tulajdonos utasításait.

Kapcsolatba kerül szállítókkal, kereskedőkkel, esetleg vásárlókkal is.

A kerületvezető erdésztechnikus mindennapi kapcsolatot tart erdész-kerületében, a vadászati joggal rendelkezőkkel. Egyeztet a vadászati időpontokat, ellátja a vadkárral kapcsolatos tevékenységeket.

Munkaidő, munkarend

Ezen a pályán általában nincs kötelezően előírt munkaidő. Az erdőben végzett munkák megszervezése és ellenőrzése általában „rendes” munkaidőben történik, de lehet más feladat, amit korán reggel, vagy késő délután kell elvégezni.

A kerületvezető erdész esetében előfordul, hogy erdészkerületében, annak közelében, szolgálati lakásban lakik.

Követelmények

Fizikai igénybevétel

Az erdésztechnikus tevékenysége:

- ◆ általában könnyű,
- ◆ alkalmanként közepesen nehéz fizikai munka.

Általánosan elfogadott nézet, hogy ehhez a pályához jó fizikai kondíció szükséges, hiszen sokat kell gyalogolnia, huzamosan állnia.

Környezeti ártalmak

Az irodai munkavégzés esetében nincsenek környezeti ártalmak.

Tartós szabadban végzett munkák esetében előfordulhatnak:

- ◆ időjárás és az évszakváltozással együtt járó ártalmak (túl meleg, túl hideg, csapadékos, nyirkos idő),
- ◆ kullancsveszély,
- ◆ allergia kialakulása (virágpór, kémiai anyagok).

Egészségügyi követelmények

Ezen a pályán alapvető egészségügyi követelmény:

- ◆ egészséges testi felépítés,
- ◆ jó fizikum,
- ◆ állóképesség, edzettség, teherbírás,
- ◆ gerincoszlopnak és lábaknak ne legyen jelentősebb alaki és működési rendellenessége,
- ◆ jó látás,
- ◆ jó hallás,
- ◆ jó színérzék.

Fontos a megfelelő ruházat és lábbeli viselete, mert a téli hidegben, nyári melegben gyakran kell a szabadban dolgozni.

Aki hajlamos a megfázásra, vagy reumás panaszai vannak, nem tudja gyakorolni ezt a szakmát.

Az alábbiakban felsorolt egészségügyi problémák esetén szakorvosi vizsgálatra van szükség a szakmára való jelentkezés előtt:

- ◆ kezeken, karokon, lábakon és a gerincoszlopon mutatkozó elváltozások,
- ◆ minden szívbillentyűhiba,
- ◆ szív- és keringési rendellenességek súlyos légzészavarral járó formái - szív- és ideggyógyász szakorvos javaslata szerint,
- ◆ idült reumás bántalmak,
- ◆ gyomor- és nyombélfekélyek, idült gyomorhurut,
- ◆ epilepszia,

- ◆ mindkét fül halláscsökkenése,
- ◆ idült bőrbetegségek,
- ◆ látás, különösen a színérzékelés korlátozott működőképessége,
- ◆ szintévesztés.

Milyen tulajdonságok megléte kedvező?

Ezen a pályán szükség van az alábbi tulajdonságokra:

- ◆ természet iránti elkötelezettség,
- ◆ felelősségtudat, lelkiismeretesség, megfontoltság,
- ◆ jó megfigyelő-képesség,
- ◆ önálló és közös munkára való képesség.

Érdeklődés, egyéb tulajdonságok

A természet szeretete elengedhetetlen ezen a pályán, de ez önmagában nem elég. Az erdésztechnikus által ellátott feladatok sokrétűek, így ilyenek a velük szemben támasztott követelmények.

A napi munkában a fejlett gyakorlati- és műszaki érzék nagyon fontos, ugyanúgy, mint a kapcsolatteremtő készség, rugalmasság, vezetési- és együttműködési képesség.

Gyors döntések meghozatalára, jó kifejezőképességre van szükség ezen a pályán.

Ez a pálya jellemzően férfiak foglalkozása, de vannak olyan munkakörök, amelyeket rátermettebb női dolgozók is szívesen végeznek, ilyen lehet pl. a csemetetermeléssel foglalkozó munkakör.

Vannak olyan adminisztratív erdésztechnikus végzettséget igénylő munkakörök, amelyekhez elengedhetetlen a számítógépes felhasználói ismeret.

Milyen tárgyakban kell jó eredményt elérni?

A felvételinél figyelembe vett tantárgyakból kimondottan jó osztályzatok szükségesek:

- ◆ magyar nyelv és irodalom,
- ◆ történelem,

- ◆ idegen nyelv,
- ◆ matematika,
- ◆ fizika,
- ◆ kémia,
- ◆ biológia.

Szakképzés

Mit kell tanulni a szakképzés során?

A képzés során a következő szakmai ismeretek vannak:

- ◆ erdészeti növény- és állattan,
- ◆ erdőműveléstan,
- ◆ erdőhasználat-tan,
- ◆ erdőrendezés-tan,
- ◆ erdészeti géptan,
- ◆ erdészeti üzemgazdaságtan,
- ◆ fafeldolgozási ismeretek,
- ◆ vadgazdaságtan,
- ◆ vezetési- és szervezési ismeretek,
- ◆ szakmai gyakorlat,
- ◆ munkavédelem.

Idegen nyelvként választható az angol, német vagy az orosz.

Az elméleti képzés mellett szakmai gyakorlati képzés is van.

A szakmai gyakorlatok kiterjednek az alábbiakban felsorolt ismeretre:

- ◆ kémiai,
- ◆ biológiai,

- ◆ előfaismeret,
- ◆ termőhelyismeret (talaj vonatkozásában),
- ◆ munkavédelem.

A tanulók megismerkednek: pl. a térfogat-analízis, vízvizsgálatok, sejttan, szövettan és növényélettan tudnivalóival. Megtanulják: a gyökér-, levél-, virág- és terméstípusokat, a gombák, a mohák, a harasztok, a madarak, az emlősök és a rovarok felismerését, továbbá a kézi fémmegmunkáló szerszámok használatát. Ezen kívül erdő-műveléstani, géptani, vadgazdasági, munkaszervezési és egyéb erdészeti gyakorlatokat végeznek.

Hol történik a szakképzés?

Az elméleti képzés: technikumban és szakközépiskolában történik. A gyakorlati ismereteket: tangazdaságokban és erdőgazdaságoknál kihelyezett gyakorlati foglalkozásokon lehet elsajátítani. (Magyarországon jelenleg négy erdészeti szakközépiskola van: Barcs, Szeged, Sopron, Mátrafüred.)

Erdészeti középfokú oktatás: erdésztechnikus, erdészeti gépész szakmunkás és technikus.

Szakoktatás: erdészeti szakmunkás, díszítő kertészeti szakmunkás.

Szaktanfolyam: erdészeti és erdészeti gépészeti képzést adó tanfolyamok: fakitermelő szakmunkás, motorfűrész kezelő, erdőművelő szakmunkás.

Milyen iskolai előképzettségre van szükség?

A képzés feltétele:

Az általános iskola sikeres befejezése után lehet erdészeti szakközépiskolába, technikumba jelentkezni.

Mennyi ideig tart a szakképzés?

A szakközépiskolai képzés ideje: 4 év.

Ezen felül - megfelelő tanulmányi eredmény esetén -, lehetőség van még egy év továbbtanulással erdésztechnikusi oklevelet szerezni, ebben az esetben a képzés ideje összesen: 5 év.

A negyedik év végén érettségi vizsgát tesznek a tanulók, majd az ötödik év végén kerül sor az erdésztechnikusi oklevelet adó képesítő vizsgára.

Az ötödik évfolyam esetén lehetőség van az alábbi tantárgyakban ismereteket szerezni:

- ◆ alkalmazott közgazdaságtan,
- ◆ környezetvédelem.

Az öt éves képzési idő alatt a tanulók vadászvizsgát tehetnek, traktorvezetői és motorfűrész-kezelői jogosítványt szerezhetnek.

Az erdésztechnikus szakma OKJ száma: 54 6262 01

A szakmával kapcsolatos további információk részletesen a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet: www.nive.hu honlapján található, Szakképzési dokumentumok címszó alatt.

Szakmai gyakorlat és szakmai továbbképzés az Európai Unióban

Az alábbi honlapon különböző nemzeti és nemzetközi oktatási-képzési pályázati programok találhatóak. Így többek között az Európai Bizottság Socrates oktatási, és Leonardo da Vinci szakképzési programjai, valamint a felsőoktatásban résztvevők közép-európai CEEPUS programja.

A honlap információt nyújt a felsőoktatási rendszereket támogató Tempus III. és az Erasmus Mundus programokról, valamint az Európai Unió Kutatási és Technológiafejlesztési Keretprogramjának lehetőségeiről.

Elérhetőség: www.tka.hu

Kereseti lehetőségek:

Az egyes foglalkozások átlagkereseti statisztikáját – több évre visszamenőleg – az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján teszi közzé, a Statisztika menüpontban (egyéni bérek és keresetek statisztikája).

Elérhetőség: www.afsz.hu

Elhelyezkedési lehetőségekről tájékozódhat az Állami Foglalkoztatási Szolgálat kirendeltségein, a www.afsz.hu internetes elérhetőségen, vagy mobiltelefonon a <http://wap.afsz.hu> linken.

Az erdősztechnikus foglalkozást bemutató **pályaismertető film** elérhető az Állami Foglalkoztatási Szolgálat www.afsz.hu, valamint a Nemzeti Pályainformációs Központ www.npk.hu, továbbá az e-pálya www.epalya.hu internetes elérhetőségeken.

Kiadja: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal
Felelős kiadó: Pirisi Károly főigazgató

Készült 1999-ben. Aktualizálva 2008-ban az Európai Unió és a Magyar Állam társfinanszírozásával.
A jelen dokumentum tartalma nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság a tárgyra vonatkozó hivatalos véleményét.